

המיומנות הסקת מסקנות

מדינת ישראל, משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

אגף א' לפיתוח פדגוגי
חינוך לחשיבה

1. מהי המיומנות "הסקת מסקנות"
2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"
3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

1. מהי המיומנות הסקת מסקנות

בהסקת מסקנות אנחנו מגבשים טענה המבוססת על קשרים בין פרטי מידע.

מספר מטרות לשימוש במיומנות זו:

- הפקת רעיונות חדשים ותובנות חדשות המבוססות על מידע;
- יצירת הכללות;
- יישום עקרונות (דדוקציה).

גיבוש מסקנה / תובנה חדשה חייב להיות מבוסס על מידע חדש (בנוסף למידע שכבר קיים) ועל קשרים בין פרטי המידע (הכללות, עקרונות).

1. מהי המיומנות "הסקת מסקנות"
2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"
3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"

1. צפו בסרטון (לחצו על תמונת הסרטון)

המשך

1. מהי המיומנות "הסקת מסקנות"
2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"
3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות" - המשך

כדי להיות מיומנים בהסקת מסקנות הלומדים צריכים:

- להבחין בין תוצאה למסקנה;
- להבחין בין דעה לעובדה;
- להסיק מסקנות תקפות, דהיינו מבוססות ראיות או הסברים ופרשנות;
- לראות ולהצביע על פרטים בהקשרם;
- לנסח סיבות למסקנות שנוסחו;
- לבטא ספקות לגביהן או לגבי הממצאים;
- לשאול שאלות שהמסקנות מעוררות, להתייחס לנקודות מבט אחרות העשויות לפקפק במסקנות.

1. מהי המיומנות "הסקת מסקנות"
2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"
3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

צפו [בסרטון "אני עפרון"](#) או [קראו את התקציר](#), ועיינו בדוגמה הבאה:

הנושא:	חשיבותה של השיתופיות בעולמנו
דוגמאות לשאלות חקר שניתן לגזור מהנושא:	☐ האם השיתופיות בחברה שלנו מונעת מסיבות של תועלת הכלל או מתועלת עצמית?
	☐ העולם שלנו מונע מצורך של שיתופיות, מה גבולות השיתופיות? האם לא מאבדים את קולו של הפרט? או האם יש בזה רק יתרונות?
	☐ האם מאחורי כל תוצר שיתופי בעולמנו, יש כוונה/מטרה או יד המכוונת לתוצר?
דוגמאות למסקנות בנושא:	☐ הכללה/מסקנה: כל הסובב אותנו הוא תוצר של עבודה שיתופית, התלוי ושלוו זה בזה
	☐ הכללה/מסקנה: כל דבר קיים בזכות מכלול של גורמים, אנשים, חומרים, נסיבות וצרכים שחברו יחד ויצרו אותו.
	☐ עיקרון/מסקנה: סחר החליפין החופשי, מרצונם של האנשים, מאפשר להמיר את הרדיפה אחר התועלת האישית למערכת המקדמת בצורה היעילה ביותר את תועלת הכלל.

1. מהי המיומנות "הסקת מסקנות"
2. מרכיבי המיומנות "הסקת מסקנות"
3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

3. תוצרי המיומנות "הסקת מסקנות" - דוגמאות

צפו [בסרטון "אני עפרון"](#) או [קראו את התקציר](#), ועיינו בדוגמה הבאה:

הנושא:

חשיבותה של השיתופיות בעולמנו.

דוגמאות לשאלות חקר שניתן לגזור מהנושא:

- האם השיתופיות בחברה שלנו מונעת מסיבות של תועלת הכלל או מתועלת עצמית?
- העולם שלנו מונע מצורך של שיתופיות, מה גבולות השיתופיות? האם לא מאבדים את קולו של הפרט? או האם יש בזה רק יתרונות?
- האם מאחורי כל תוצר שיתופי בעולמנו, יש כוונה/מטרה או יד המכוונת לתוצר?

דוגמאות למסקנות בנושא:

- הכללה/מסקנה: כל הסובב אותנו הוא תוצר של עבודה שיתופית, התלוי ושלוו זה בזה
- הכללה/מסקנה: כל דבר קיים בזכות מכלול של גורמים, אנשים, חומרים, נסיבות וצרכים שחברו יחד ויצרו אותו.
- עיקרון/מסקנה: סחר החליפין החופשי, מרצונם של האנשים, מאפשר להמיר את הרדיפה אחר התועלת האישית למערכת המקדמת בצורה היעילה ביותר את תועלת הכלל.

לפניכם דוגמה אותנטית למסקנות שכתבו תלמידים:

פעולות משרד החינוך למיגור האלימות בקרב בני נוער בישראל

שימו לב- זו אינה עבודה שלמה אלא רק שאלת החקר ופרק הסקת המסקנות

עיינו בעבודה ובחנו את המסקנות באמצעות השאלות המנחות הבאות:

הקשר בין שאלת החקר והמסקנות:

האם המסקנות מתייחסות לשאלת החקר? האם הן עונות עליה? באיזו מידה?

התובנות העולות מהמסקנות:

מהן התובנות שניתן להבין מהמסקנות?

בחנו אסטרטגיות להוראת המיומנות:

❖ אילו קשיים אתם צופים בעבודה עם תלמידים וביכולת שלהם להסיק מסקנות?

❖ הציעו 1-2 אסטרטגיות שהמורה יכול להשתמש בהן על מנת שהתלמידים יוכלו להתמודד עם

הקשיים האלה?